

НИД „НАДЕЖДА” АД

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ

чл.100о SUP>1 ал.4, т.2 от ЗППЦК за първо тримесечие на 2020 г.

1. Важни събития настъпили през първо тримесечие на 2020г. (01.01.2020 г.– 31.03.2020 г.)

На 21.01.2020 г. в Комисия за финансов надзор беше представено Уведомление за финансовото състояние на дружеството за четвърто тримесечие на 2019 г. съгласно изискванията на чл.100о1 от ЗППЦК и чл.33а1 от Наредба 2 за проспектите при публично предлагане и допускане до търговия на регулиран пазар на ценни книжа и за разкриването на информация, същото беше публикувано на вниманието на обществеността в сайтовете, www.investor.bg, www.ffbham.bg, www.extri.bg.

3. Влияние на важните събития за НИД „Надежда” АД, настъпили през първо тримесечие на 2020 г. , върху резултатите във финансовия отчет

Към 31.03.2020 г. НИД „Надежда” АД отчита загуба в размер на 1 019 хил. лв, спрямо нетна печалба от 18 хил. лв за същия период на предходната година. Към 31.03.2020 г. активите на националното инвестиционно дружество се намаляват с 1 019 хил. лв, спрямо същия период на 2019 г., до 4 340 хил. лева, което е намаление с 19,01%.

През м. януари 2020 г. бе подписан първия етап на търговското споразумение между САЩ и Китай, според което Китай се ангажира с допълнителен внос в размер на 200 млрд. щатски долара (промишлени и земеделски стоки, енергоносители и услуги) за периода 2020 г. - 2021 г. Администрацията на Президента обяви, че подготвя втори кръг от данъчни облекчения, насочени към средната класа, въпреки бюджетния дефицит, който надхвърли 1 трлн. щатски долара и държавен дълг над 23 трлн. щатски долара. В Европа бяха сформирани нови коалиционни правителства в Испания и Австрия. На международния икономически форум в Давос отново бяха заявени намеренията на ЕС за икономически растеж, съобразен с глобалните екологични предизвикателства. МВФ намали прогнозата си за глобалния икономически растеж през 2020 г. до 3,3% и акцентира върху рисковете и несигурността за световната икономика. Потвърден бе потенциалът за по-висок растеж в нововъзникващите икономики. Великобритания окончателно излезе от ЕС и през следващите 11 месеца на преходен период ще трябва да договори търговските си отношения със съюза, както и режима на границата с Република Ирландия. Бързото разпространение на вируса COVID-19 в Китай доведе до основателни опасения за потенциалните ефекти върху глобалната икономика, засегнатите райони бяха поставени под карантина, а почивните дни след официалните новогодишни празници бяха удължени.

През м. февруари 2020 г. доминираща тема бе разпространението на COVID-19 в Китай и най-вече проникването му в останалата част на света. Това доведе до предварително намаление на митата върху някои американски вносни стоки от страна на Китай на половина, включително медицински стоки, свързани с контролирането на заразата. На полугодишното си изслушване пред Конгреса Председателят на Федералния Резерв потвърди оценката на Централната банка за текущото състояние на икономиката, отбеляза ограничените възможности за стимули на монетарната политика с оглед исторически ниските нива на световните лихвени проценти и акцентира върху използването на фискални мерки за стимулиране на икономиката в случай на забавяне, както и ролята на балансирания федерален бюджет за постигане на дългосрочен икономически растеж. Големи технологични компании, чиито вериги на доставки и пласмент са пряко свързани с Китай и региона, публикуваха предупреждения, че няма да постигнат прогнозираните приходи от

продажби през първото тримесечие. Икономиката на ЕС поднесе разочароващи данни - драстичен спад на индустриалните поръчки и срив на индустриалното производство в Германия и Франция за м. декември 2019 г. както и нулев растеж на германската икономика през четвъртото тримесечие на 2019 г. На редовното си изслушване пред Европейския парламент Председателят на ЕЦБ отново подчерта необходимостта от преразглеждане на инструментите на монетарната политика в рамките на съюза, необходимостта от фискална подкрепа, структурни реформи, пълномасшабен банков и капиталов съюз. Преговорите за приемане на новия бюджет на ЕС за следващите 6 години, първи след излизането на Великобритания от Съюза, започнаха със съпротива от страна на държавите нетни вносители в бюджета на предлаганото увеличение от Европейския Съвет, както и призови за намаляване на разходите и постепенно увеличаване на приноса на по-бедните държави. Великобритания и ЕС официално договориха своите мандати за преговори относно бъдещото си търговско и политическо партньорство, като двете страни потвърдиха срока за постигането на споразумение до края на годината. В глобален мащаб инвеститорите наблюдаваха развитието на епидемията в Китай и постепенното и проникване в останалия свят. Появата на нови случаи обхвана много държави, доведе до поставяне под карантина на пътнически кораби, отлагане на публични мероприятия, поради което натрупващата се неизвестност и страх породиха сериозни сринове на финансовите пазари през последната седмица на месеца.

През м. март 2020 г. глобалната икономика и финансовите пазари преживяха драматични и болезнени моменти предизвикани от два основни фактора: срив на цената на петрола в резултат на неспособността на страните от ОПЕК+ да договорят ограничаване на производствените обеми и рязък спад на икономическата активност в резултат на въведените мерки за ограничаване разпространението на вируса COVID-19. Бързото разпространение на вируса по целия свят, натискът върху здравните системи на засегнатите страни, допуснатите грешки при овладяване на ситуацията доведоха до строги мерки за изолация, в резултат на което икономическата дейност в повечето отрасли спадна значително или бе напълно преустановена. Реакцията на централните банки и правителствата бе незабавна. В САЩ Федералният резерв намали основния лихвен процент до 0%, стартира нова, масивна програма за изкупуване на активи и предприе редица мерки в други сегменти на финансовите пазари. По инициатива на Президента Конгресът прие мащабна фискална програма от над 2 трлн. долара за подпомагане на безработните и компаниите през очертаващата се дълбока икономическа криза. През последните две седмици на месеца близо 10 млн. американци подадоха молби за помощи при безработица, икономиката загуби над 700 хил. работни места, а очакванията на икономистите са за двуцифрен спад в икономическия растеж. Страната е силно засегната от вируса, чиито пик на заразяване се очаква през м. април. В тази ситуация възстановяването на икономическата дейност преди края на второто тримесечие изглежда нереалистична. Европейският съюз бе силно засегнат от разпространението на вируса с няколко основни огнища и значителен брой на заразени в Испания, Италия, Франция и Германия. Европейската централна банка увеличи размера на изкупуваните активи и облекчи условията по целевите кредити за банките. Правителствата на държавите членки обявиха фискални програми за подпомагане на безработните и фирмите в условията на спаднала икономическа дейност. Поемането на такива ангажменти е свързано с емитиране на нов дълг, което доведе до промени във фискалните правила в някои страни членки и дискусии на тема емитиране на общ европейски дълг. Очакванията за реалния спад на икономическата дейност в ЕС са мрачни. В тези условия много компании обявиха спиране на изплащането на дивиденди и обратните изкупувания на акции и оттеглиха прогнозите си за резултатите до края на годината. Все още не се наблюдава преминаване на пика на заразяване, което предполага че процесът на овладяване на пандемията ще отнеме месеци. В глобален мащаб почти всички централни банки и правителства приложиха стимулиращи мерки съобразно своята ситуация. Основен проблем остава верижността в разпространението на заразата, което блокира икономическата активност по света, въпреки положителното развитие на районите, които първи преминаха през вълната на масово заразяване. Масираното освобождаване на заети в най-засегнатите сектори поставя фискалните системи под натиск и води до увеличаване на държавния дълг. Глобалната икономика е поставена в условия на стрес и след овладяване на пандемията ще трябва да оперира в среда, която ще изисква промени в бизнес-модели, преструктурирания и нови стратегии.

Индексът S&P 500 отчете спад от 20,00% в долари (18,68% в евро/лева) за първото тримесечие на 2020 г. при ръст от 28,88% в долари (31,80 % в евро/лева) за 2019 г. Растежът на БВП бе ревизиран до 2,1% през четвъртото тримесечие на 2019 г., базовата инфлация в САЩ остана стабилна (2,4% год. за февруари), безработицата спадна до 3,5% за февруари. Тези показатели ще се влошат съществено през следващия месец, след отразяване на реалната ситуация в условията на пандемия. Капиталовите пазари започнаха оптимистично годината, като достигнаха нови исторически върхови стойности, но в края на м. януари бяха притиснати от опасенията за разпространението на вируса COVID-19. Годишните отчети на компаниите от финансовия и технологичния сектор, публикувани в началото на тримесечието, надминаха очакванията. През м. февруари пазарите първоначално възстановиха загубите си от предходния месец и отбелязаха нови исторически върхови стойности. Икономическите данни и отчетите на компаниите, публикувани през месеца бяха в рамките на очакванията. През последната седмица на месеца започнаха панически продажби от страна на инвеститорите, свързани с потенциалните ефекти на епидемията от COVID-19 върху глобалния икономически растеж, които доведоха до спад от над 10% на основните борсови индекси от върховете им стойности. Капиталовите пазари започнаха месец март много предпазливо при наличие на сигнали за предстояща корекция. Формален повод за това стана разрива между страните членки на ОПЕК+ и започналата петролна война, което доведе до срив на цените на петрола, сравним с най-тежките периоди от миналия век. Реакцията на Федералния резерв донякъде изплаши инвеститорите и бе последвана от период на висока волатилност, което доведе до спад от над 30% за основните индекси от най-високите им нива през м. февруари. Монетарната политика приложи инструментите от последната финансова криза: нулеви лихвени проценти, програма за изкупуване на активи, включване на пазарни сегменти като краткосрочен корпоративен дълг, ипотечни облигации, облигации, обезпечени с активи, възстановяване на суаповите линии за предоставяне на ликвидност между централните банки, активизиране на репо-операциите на открития паричен пазар и др. Възстановяването на ликвидността на междубанковия пазар имаше положителен ефект и бе последвана от фискални мерки като увеличаване помощите при безработица, отлагане на някои плащания към бюджета, програми за финансиране на компаниите в период на рецесия и др. Пазарът на ДЦК продължи да се покачва, като доходността на 10-годишните ДЦК спадна значително до 0,67%, в резултат на агресивното намаление на основния лихвен процент. В условията на растяща несигурност доларът първоначално поевтиня спрямо основните валути, но в последствие поскъпна и приключи месеца почти непроменен на нива около 1,1031 срещу еврото.

Индексът MSCI Europe регистрира спад от 23,08% в евро/лева през първото тримесечие при регистриран ръст от 22,24% в евро/лева за 2019 г. Икономическият растеж в Еврозоната се забави до 1,0% през четвъртото тримесечие на 2019 г. Безработицата спадна до 7,3% през февруари, базовата инфлация спадна до 1,0% год. през февруари. Тези показатели ще се влошат съществено през следващия месец, след отразяване на реалната ситуация в условията на пандемия. На заседанието си през м. януари ЕЦБ остави монетарната си политика непроменена и инициира първия си „стратегически преглед“ от 2003 г. насам относно количествената формулировка на ценовата стабилност (целева инфлация), инструментите на монетарната политика, икономическия и монетарен анализ, както и начините на комуникация на своята политика. Резултатите от този анализ ще имат ключово значение за бъдещето на монетарната политика с оглед на отминаващото десетилетие с хронично нисък растеж и липса на значителна инфлация. Капиталовите пазари започнаха годината оптимистично, но част от публикуваните годишни отчети на компании от финансовия, технологичния и производствения сектор бяха по-слаби от очакваното. Логично в края на месеца спадът на пазарните индекси бе по-голям от този на останалите развити пазари. През м. февруари европейските капиталови пазари следваха общото развитие на настроенията през месеца и реализираха спадове от над 10% от върховете си стойности. Очакванията на инвеститорите за монетарни и фискални стимули при така създалата се ситуация се увеличиха. Повечето инвестиционни анализатори намалиха очакванията си за икономическия растеж през първото тримесечие на годината в развитите и нововъзникващите икономики и предвиждат нулев растеж на приходите на компаниите. През м. март европейските капиталови пазари реализираха спадове от над 30% от върховете си стойности. Търсенето на безрискови активи се увеличи и

доходността на 10 годишните германски ДЦК спадна, като завърши месеца на нива около -0,47%. ЕЦБ увеличи размера на монетарните стимули и потвърди готовността си да подкрепя финансовата система. Европейските компании масово започнаха да прекратяват плащания към акционерите и да усилят ликвидната си позиция поради намалелите продажби и спирането на икономическата дейност. Държави като Испания, Италия и Гърция отново се очартават като силно засегнати в условията на икономически спад поради големия брой на заразени и строгата карантина. През първото тримесечие на годината курсът на еврото бе доста волатилен, отразявайки бързо променящите се настроения на инвеститорите и търсенето на убежище в лицето на щатския долар, като в края на тримесечието еврото поевтиня с 1,62% до 1,1031 долара за евро.

Индексът MSCI Russia спадна с 36,48% в долари (35,43% в евро/лева) при регистриран ръст от 41,05% в долари (44,24 в евро/лева) през 2019 г. Цената на петрола сорт Брент спадна драстично като достигна 26,35 долара за барел (спад от 58,88% на тримесечна база). През първото тримесечие на годината общият спад в цените на суровините бе породен от развитието на пандемията от COVID-19, увеличаването на предлагането и драстичното намаляване на търсенето. Страните в ОПЕК+ не успяха да се споразумеят за очакваното намаление на производствените обеми в условията на падащи цени на петрола. Саудитска Арабия обяви значително намаление на своите износни цени и увеличение на своето производство с над 10 млн. барела на ден през м. април. Диалогът на останалите страни с Руската Федерация бе прекратен и изглежда, че пазарът на петрол ще функционира в условията на свръхпредлагане и дефицит на търсенето в резултат на пандемията. Централната банка на Руската Федерация намали основния лихвен процент до 6,00% през първото тримесечие, като облекчи капиталовите си изисквания за банковата система с оглед зависимостта на тези показатели от валутния курс и силно поевтиняващата национална валута. В макроикономически план икономическият растеж се повиши до 2,1% през четвъртото тримесечие на 2019 г., инфлацията спадна до 2,4% през м. февруари, безработицата бе стабилна от 4,6% през м. февруари. Руската рубла поевтиня силно, като завърши месеца на нива от около 78,42 рубли за долар.

Индексът SOFIX отчете спад от 26,19 % за първото тримесечие при спад от 4,43 % за 2019 г. Публикуваните финансови отчети на компаниите за четвъртото тримесечие на 2019 г. като цяло бяха позитивни с растящи приходи и печалби на дружествата, някои от тях обявиха изплащане на шестмесечни дивиденди. Обявени бяха няколко предстоящи увеличения на капитала на големи компании, което раздвижи борсовата търговия. Започна търговия с борсово-търгуем фонд от типа "short" върху индекса SOFIX. Повечето компании в състава на борсовите индекси показаха увеличение на приходите от дейността през четвъртото тримесечие на 2019 г., но средната нетна печалба отбеляза лек спад. Показателите за бизнес климата през м. януари се повишиха, докато тези за потребителското доверие леко се влошиха. През месец февруари продължи дискусията относно пътя на България за присъединяване към Европейския валутен механизъм и потенциалната опасност от промяна на фиксирания валутен курс на лева към еврото в бъдеще. Общото мнение е, че без наличие на широк консенсус по въпроса, присъединяването към Еврозоната ще се отложи. През м. март спадът на капиталовия пазар се дължеше основно на закъснели продажби с цел намаляване на експозицията към акции на различни типове инвеститори. Ситуацията в страната от гледна точка на разпространението на COVID-19 остава под контрол, но мерките за ограничаване на социалните контакти засягат икономическата активност аналогично на останалите държави-членки. Предприетите и предлаганите фискални мерки вероятно ще смекчат негативните ефекти след овладяване на ситуацията. Макроикономическите данни показаха ръст на БВП за четвъртото тримесечие на 2019 г. от 3,11% год. ХИПЦ инфлацията за м. февруари спадна до 3,1% год. Сезонно изгладената безработица бе 4,1% за м. февруари.

Общо инвестициите в акции на НИД „Надежда“ АД са 57,36% от активите в края на първото тримесечие на 2020 г. , при дял от 67,04% в края на 2019 г. Инвестициите в български акции са 44,42% от активите в края на първото тримесечие, инвестициите в западноевропейски акции са 5,65%, а тези в руски акции са 7,29%. Портфейлът от облигации нараства до 20,87% от активите.

Паричните средства в разплащателни сметки и депозити за първото тримесечие възлизат на 908 хил. лв. към 31.03.2020 г., или 20.92% от активите на дружеството.

Вземанията по лихви и дивиденди възлизат на 37 хил. лв. към края на периода, или 0.85% от активите.

4. Описание на основните рискове и несигурности, пред които е изправено НИД „Надежда” АД през финансовата година

Пазарен риск - възможността да се реализират загуби поради неблагоприятни пазарни изменения в стойността на финансовите инструменти и други ликвидни финансови активи. Компонентите на пазарния риск са:

***лихвен риск** - рискът от намаляване на стойността на инвестицията в даден финансов инструмент или друг актив поради изменение на нивото на лихвените проценти.*

***валутен риск** - рискът от намаляване на стойността на инвестицията в даден финансов инструмент или друг актив, деноминиран във валута, различна от лев, поради изменение на курса на обмяна между тази валута и лева.*

***ценови риск** - рискът от намаляване на стойността на инвестицията в даден финансов инструмент или друг актив поради неблагоприятни промени на нивата на пазарните цени.*

***ликвиден пазарен риск** - възможността от загуби или пропуснати ползи поради неблагоприятни пазарни условия на търсенето и предлагането (като например ниско търсене при наличието на свръхпредлагане).*

Кредитен риск – възможността от намаляване на стойността на позицията в един финансов инструмент или друг актив при неочаквани събития от кредитен характер, свързани с емитентите на финансови инструменти, насрещната страна по борсови и извънборсови сделки, както и държавите, в които те извършват дейност;

Операционен риск – възможността да се реализират загуби, свързани с грешки или несъвършенства в системата на организация, недостатъчно квалифициран персонал, неблагоприятни външни събития от нефинансов характер, включително и правен риск;

Ликвиден риск – възможността от загуби от наложителни продажби на активи при неблагоприятни пазарни условия за посрещане на неочаквано възникнали краткосрочни задължения на националното инвестиционно дружество.

Риск от концентрация – възможността от загуба поради неправилна диверсификация на експозиции към клиенти, групи свързани клиенти, клиенти от един и същ икономически отрасъл, географска област или възникнал от една и съща дейност, което може да причини значителни загуби, както и рискът, свързан с големи непреки кредитни експозиции.

Системни рискове - зависят от общите колебания в икономиката като цяло. УД не може да влияе върху системните рискове, но ги отчита и се съобразява с тях.

Развитието на дейността на НИД „Надежда“ АД през останалата част на 2020 г., измерено в изменение на нетната стойност на активите на Фонда, ще се влияе основно от икономическите последици от пандемията, предизвикана от вируса COVID-19 индикациите за развитието на паричните политики на централните банки и/или от политическите/геополитическите промени. По-значимо от очакваното забавяне на развитите и нововъзникващите икономики също би могло да е значима заплахата за глобалните пазари.

По-конкретно резултатите ще се влияят от следните фактори:

- овладяването на пандемията от COVID-19 в глобален мащаб;
- спадът в глобалната икономическа активност, размерът и продължителността на икономическата криза (рецесия, депресия), в която навлиза световната икономика;
- развитието на икономиките на страните от Г-7, Китайската икономика и другите по-големи развиващи се икономики;
- паричната политика на Федералния резерв, Европейската централна банка и Руската централна банка;
- президентските избори в САЩ
- геополитическата обстановка и развитието на конфликтите в Близкия изток, както и увеличените терористични заплахи в различни точки на света;
- търговските преговори между САЩ и Китай;
- отношенията между ЕС и Великобритания след излизането и от съюза;
- икономическата и бюджетна политика на Русия и икономическите санкции , наложени над нея;
- политическата и макроикономическата ситуация в България и присъединяването на страната към европейския валутен механизъм;
- нивото на лихвения процент по депозитите в България.

5. Информация за сключени сделки между свързани лица през първо тримесечие на 2020 г.

През отчетното тримесечие не са извършвани сделки със свързани лица.

6. Информация за нововъзникнали съществени вземания и/или задължения през първо тримесечие на 2020 г.

Няма нововъзникнали съществени вземания / задължения през отчетния период.

Дата: 30.04.2020 г.

Борислав Никлев

Изпълнителен Директор

